

Algemeen Dagblad. - 02.03.2024

Cyril Rosman

Vanaf dinsdag moeten 2500 mensen weg uit de Oekraïne-opvang, maar niemand heeft plek

З вівторка 2,5 тисячі людей повинні будуть покинути притулок «Україна», але нікому немає місця

2,5 тис. «громадян третіх країн» повинні будуть залишити пункти прийому українців. Політики та чиновники в Гаазі довгий час вирішують долю великої групи громадян третіх країн: біженців з України, які не мають українського громадянства. Це люди з Нігерії та Марокко, наприклад, які працювали або навчалися в Україні з (тимчасовим) дозволом на проживання та втекли, коли росіяни вторглися в лютому 2022 року. Держсекретар Ерік ван дер хотів би, щоб ці громадяни третіх країн покинули переповнений український притулок та повернулися до своєї країни походження.

<https://www.ad.nl/binnenland/vanaf-dinsdag-moeten-2500-mensen-weg-uit-de-oekraïne-opvang-maar-niemand-heeft-plek~a8f38976/>

Politiek en ambtelijk Den Haag worstelen al maanden over de toekomst van de grote groep derdelanders: vluchtelingen uit Oekraïne, die niet de Oekraïense nationaliteit hebben. Het gaat om mensen uit bijvoorbeeld Nigeria en Marokko die met een (tijdelijke) verblijfsvergunning werkten of studeerden in Oekraïne en weg zijn gevluht toen de Russen in februari 2022 binnenvielen. Zij kregen bij aankomst in Nederland net als de andere tienduizenden Oekraïense vluchtelingen een bed in een opvanglocatie en geld om van te leven.

Demissionair staatsecretaris Eric van der Burg (Asiel, VVD) wil al maanden dat die derdelanders uit de overvolle Oekraïne-opvang vertrekken. Uiteindelijk besloot de Raad van State dat de speciale status voor Oekraïners vanaf dinsdag stopt.

5000 euro cash

De hoop van Van der Burg was dat het overgrote deel van de ruim 5000 derdelanders zou terugkeren naar het land van herkomst, voornamelijk Nigeria, Marokko en Algerije. De staatssecretaris stelde iedereen die wilde terugkeren 5000 euro cash in het vooruitzicht. Tot nu toe hebben 760 mensen daar gebruik van gemaakt.

Van de overgebleven 4900 derdelanders mogen er 2400 toch in de Oekraïne-opvang

blijven. Zij zijn getrouwd met een Oekraïner of hebben een permanente verblijfsvergunning voor dat land. De andere 2500 mensen moeten binnen 28 dagen weg uit de opvanglocatie én uit Nederland.

29 pagina's aan vragen en antwoorden

Maar hun situatie is zo gecompliceerd dat het ministerie van Justitie en Veiligheid eerder dit jaar een document van 29 pagina's met vragen en antwoorden rondstuurde naar alle Nederlandse gemeenten. Die gemeenten beheren de opvanglocaties voor Oekraïners.

Van zo'n 1000 derdelanders die de opvang uit moeten, is bekend dat ze in Nederland willen blijven, meldt het ministerie. Zij hebben al een aanvraag gedaan voor een verblijfsvergunning. De bedoeling is dat ze vanuit de Oekraïne-opvang naar een asielzoekerscentrum verhuizen. 'Die overdracht vindt zo snel mogelijk na 4 maart plaats, maar is afhankelijk van de capaciteit bij opvangorganisatie COA', schrijft het ministerie.

En daar zit een groot probleem. De azc's van het COA zijn vol en aanmeldcentrum Ter Apel is al maanden overbezet. „Derdelanders die al een asielprocedure hebben lopen, gaan naar het COA zodra daar plek is. Tot die tijd blijven zij in de gemeentelijke opvang", verduidelijkt een woordvoerder van het ministerie. Er zijn geen afspraken gemaakt over de snelheid waarmee het COA die plekken moet vinden, aldus de woordvoerder. COA zelf meldt dat 'een klein deel van deze groep, 60 personen' al wel snel naar een azc gaat. De gemeenten waar zij nu nog in opvang zitten, willen hen niet langer onderbrengen.

Niet naar Ter Apel!

Er zijn ook nog enkele honderden derdelanders van wie onbekend is wat ze gaan doen. Zij hebben nog geen asiel aangevraagd, maar kunnen dat in theorie nog wel doen. Maar, zo schrijft het ministerie aan de gemeenten: 'De druk op het COA is zeer hoog. U wordt daarom met klem verzocht derdelanders niet zonder meer naar het aanmeldcentrum Ter Apel te sturen.'

Advocaten stellen tegen de NOS dat ze namens honderden derdelanders rechtszaken zullen aanspannen. De eerste drie zaken komen woensdag al voor bij de rechtbank in Haarlem.